Prinz Gyula és a „négy szobor”

h, 2014/06/02 - 15:14 -- POPIAAB.PTE@pte.hu
1925-ben az Erzsébet Tudományegyetem (ETE) – az orvosi kar kezdeményezésére – elhatározta, hogy úgy fejezi ki háláját az egyetem fennmaradásában és pécsi elhelyezésében kulcsszerepet játszó személyeknek, hogy mellszobrot készíttet számukra, amit az egyetem dísztermében helyez el. Az ötlet és a szobrok átadása azonban kisebb vihart kavart, mivel – szoboravatásoknál meglehetősen szokatlan módon – a kitüntetett Klebelsberg Kunó vallás- és közoktatásügyi miniszter, Tóth Lajos államtitkár, Korb Flóris építész és Pekár Mihály orvoskari dékán jelen voltak saját szobraik felavatásán.

1925. május 27-én különleges ünnepségre gyűltek össze a meghívottak a pécsi egyetem dísztermében: az egyetem tanácsa – a bölcsészkar kezdeményezésére – tiszteletbeli doktorává avatta gróf Klebelsberg Kunó vallás- és közoktatásügyi minisztert. A díszoklevél átadása után az ünnepélyes közgyűlés programja szerint „*Az egyetem fennmaradása és pécsi elhelyezése körül felejthetetlen érdemeket szerzett kiváló férfiak mellszobrának leleplezése*” következett. A négy szobor elkészítését az orvosi kar kezdeményezte (ez a kiválasztottak körén is látszott): szobrot kapott Klebelsberg, dr. Tóth Lajos vallás- és közoktatásügyi államtitkár, Korb Flóris műegyetemi nyilvános rendes tanár, műépítész és Pekár Mihály, orvoskari dékán. Az első három szobrot – ahogy az ünnepi közgyűlés jegyzőkönyve fogalmazott – „*az orvostudományi kar professzorai készíttették és ajánlották fel az egyetemi Tanácsnak elhelyezésre*” (ezeket Kisfaludi Strobl Zsigmond készítette), míg Pekárét „*a kartársi szeretet emelte*”.[1] [1]

Az avatás meglehetősen rendkívüli körülmények között zajlott, hiszen azon azok is részt vettek, akiknek „emléket” állítottak. Erre a szobrokat átadó Mihálffy Ernő rektor, jogászprofesszor is utalt, kissé furcsa logikával azt hangsúlyozva, hogy a rendhagyó adományozásra azért van szükség, mert az utókor nem fog tudomást szerezni az egyébként „*hervadhatatlan*”-nak jellemzett erőfeszítésekről: „*Némelyek előtt tudom idegennek tetsző gondolat az, hogy élő emberek alakjait így megörökítettük, de mélyebb meggondolással éreztük azt, hogy a késő utódok, – akik csak a maradandó eredményeket látják, de nem ismerik azokat az óriási küzdelmeket, melyeket meg kellett vívni akkor, midőn egyetemünk további fennmaradása is kockára volt vetve, majd midőn egyetemünk Pécsett való elhelyezésének technikai kérdését több sikertelen – verességet szenvedett terv után is, diadalra sikerül vezetni, – nem fogják, de nem is tudhatják már ezeket az érdemeket ismerni, méltányolni és megfelelő formában elismerni.*”[2] [2]

Az egyes szobrok átadásakor elhangzott magasztos hangvételű méltatások mellett Klebelsberg, Tóth, Korb és Pekár jelenléte meglehetősen rendkívüli hangulatot teremtett: „*E szoborban itt jobbomon* – kezdte a bemutatást Mihálffy rektor –, *dr. Klebelsberg Kunó*[,] *hazánk kultuszminiszterének nemes alakját fogjuk állandóan tisztelhetni és látására a hideg ércen keresztül is érezni fogjuk mindenkor meleg szívének dobbanását és nagy conceptiójú agyának élénk lüktetését, melynek legfőbb törekvése a virágzó magyar kultúra. – E szoborban Dr. Tóth Lajos államtitkár úrnak arca tekint reánk, akinek a kultúra terén évtizedeken át kifejtett munkássága és annak nagy eredményei olyan széles körben vannak méltányolva, hogy teljesen felmentve érzem*

magamat annak ismétlése alól. (…) *Amott Korb Flóris műegyetemi rendes tanár, műépítésznek a tervező és alkotó tudást és erőt visszatükröző arcát látjuk, kinek ugyan nem kínálkozott itt alkalom monumentális alkotásokban hatalmas énjét a jövő számára* (…) *megörökíteni, mert mindenütt az adott tér és annektált – teljesen más célokra rendelt épületek átgyúrásával kellett alkotnia. – Könnyű a művésznek ott, hol hatalmas tudása és alkotó erejének nincsenek bilincsei, de nagyon nehéz teremteni ott, hol mindenütt négy fal sáncolja már körül gondolatait. És ő teremtett*[,] *a lehetetlennek látszó nehézségeket is legyőzve egyetemünknek olyan otthont biztosított, mely a mai körülmények között minden részről elismerést érdemel és a jövendő fejlődés kedvező perspektíváit biztosítja. – Egyetemünk történetében tehát nevét és vonásait mi örökítettük meg.*”[3] [3] A legfennköltebb méltatást azonban a krisztusi magasságokba emelt Pekár Mihály kapta: „*Amott az árnyékban szerényen Pekár Mihály dr. kartársunk alakja áll. Pekár Mihály, az Erzsébet egyetem fogantatásának pillanatától kezdve érdekeinknek legtántoríthatatlanabb hőse és harcosa. És amidőn az idegen megszállás egyetemünket a szenvedések golgotájára veti, törhetetlen hittel a jobb jövőben viszi vállain az egyetem nehéz keresztjét a meredélyen felfelé. – Felemeli a csüggedőket, hinni tanítja az egyetem jövőjében kétkedőket és János apostol szavaival hirdeti mindenfelé*[:] *»szeressétek a pécsi egyetemet.«*”[4] [4]

A szobrok átadását követő, másnapi tanácsülésen már kevésbé volt ünnepélyes a hangulat, Mihálffy rektor indítványát ugyanis, miszerint a Tanács a szobrok díszteremben való elhelyezését utólag vegye tudomásul, a tagok korántsem támogatták egyöntetűen: Halasy-Nagy József bölcsészprofesszor, prorektor javaslatára a Tanács a rektori előterjesztést azzal módosítással fogadta el, hogy csak a „*jelenlegi*”, tehát ideiglenesnek tekintett elhelyezést veszi utólag tudomásul.[5] [5]

Két nappal később, május 30-án a Dunántúl c. napilapban *A négy szobor* címmel, P. Gy. aláírással megjelent egy cikk, mely a szobrok átadásával és elhelyezésével kapcsolatban éles kritikát fogalmazott meg az egyetem eljárásával kapcsolatban. „[Á]*tértékelésben annyira gazdag évtizedünkben a szoboremelés egész lelki tartalmát átértékelték az egyetemen.* – írta a szerző. – *Mind a négy szobor élő személyt ábrázol, akik mind a négyen élő valóságukban, fizikai és szellemi erejük egészével ott ültek a szobraik körül. Amit nem érhetett meg az évtizedekig élőhalott Kossuth Lajos száműzötti remeteségben, azt megérte most egyszerre négy férfiú, idehaza és saját meghajlással köszönhették meg az ünneplő közönség lelkes ovációját. Öregebb közéleti férfiak közül bizonyára akadtak egyesek, akik értelmetlenül néztek az élő és bronz vonásokra, és fejcsóválva állapították meg, hogy új idők, új erkölcsök, új szokások járják.*”[6] [6]

[7]

P. Gy. *A négy szobor* című cikke a Dunántúl 1925. május 30-i számában (a képre kattintva nagyobb méretben olvasható)

A cikk szerzője a Klebelsberg-szobor jogosultságát nem vonta kétségbe, abban egy kultuszminiszteri eszmény megtestesítését látta. A másik három szoborral kapcsolatban azonban úgy vélte, hogy bár Tóth, Korb és Pekár érdemei az egyetem pécsi elhelyezésében és kiépítésében elvitathatatlanok, szobraik funkciója egészen más, mint Klebelsbergé. A szobrok az orvosi kar háláját fejezik ki – vélte P. Gy. –, melynek inkább más formát kellett volna választani. Tóth szobrát, mint egy „*nagyon kiváló embernek*” szóló nagyrabecsülés jelképét elfogadhatónak, az egyetem dísztermében való elhelyezését azonban indokolatlannak tartotta. Alaptalannak, sőt „*dissonans*”-nak vélte ugyanakkor, hogy Korb és Pekár is szobrot kapjon: „*Korb Flóris jónevű építész. A klinikák építése begyakorlott mesterének mondják. Az egyetemi klinikák számára a régi épületek átalakítását ő vezette. Szóval célszerűen és ügyesen foltozgatott, toldott és javított. Egyetlen új épületet sem tervezett. Még csak egy új, művészi értékű portale sem tartja fenn plajbászának emlékét. Azt az aulát, melyben szobrát bemutatták, Dudits nagyszerű freskója és Róth mester gyönyörű üvegjei díszítik.*”[7] [8] Pekár esetében azonban a cikk szerzője azt utasította el, hogy az egyetem még életében felmagasztalja, megdicsőítse egy tanárát: „*A negyedik szobor, Pekár Mihályé. Nagyon rossz szolgálatot tett neki az a barátság, mely a szobrát az egyetem dísztermébe állította. Klebelsberg szobrát az új idők*

korszelleme, az egyetem különleges nehéz története, ennek az embernek sajátszerű sorsdöntő belehelyezése ebbe a történetbe, szimbolisztikus jelentéssé avatta. Ezt a jelentést kár volt magunkkal lerontani. Mi magunkat, munkákat, szellemünket, értékeinket, akarásunkat védjük. Bármennyire emelkedjék ki egyikünk közülünk, ilyen felmagasztalást nem teremhet meg magunknak a történelemnek prejudikáló barátságunk. A Pekár Mihálynak hálás egyetemi ifjúság tomboló örömmel köszöntötte e szobrot, nagyobb örömmel, mint az első hármat. Ennek a szeretetnek megvan a jogosultsága. De nem vették észre, hogy a négy szobor méretei egyenlők?”[8] [9]

P. Gy. a cikk zárásaként az egyetem hagyományteremtő szerepének védelme és tekintélyének megőrzése érdekében a szobrok felállításáért való felelősséget (ha nem is konkrétan említve, de) teljesen az orvosi karra ruházta át: „*Ezeket az egyéni véleményeket és feltett kérdéseket le kellett írnom minden szemrehányás veszedelme mellett. Mert mindenki azt hiheti, hogy a szoborállítás hagyományait az egyetem egésze értékelte át, építette le, destruálta, demolálta. Ezt azonban a szobrok története élesen megcáfolja. A szobrokat nem maga az egyetem állította, hanem kapta* [ti. az orvosi kartól]*. Az szobrok bemutatása az egyetemi közgyűlés keretében nem az egyetem határozatából történt, hanem a közgyűlésnek mellékepizódja volt, annak tekintendő. Ezt a példát pedig ne kövessük. Mert különben elveszítjük képességünket ahhoz, hogy nagy eszményeket és nagy érdemeket az utókornak átörökíthessünk.*”[9] [10]

Az ügy tehát a városban is visszhangot kapott, de a bölcsészkaron is folytatódtak a szobrok elhelyezésével kapcsolatos viták. A cikk megjelenésével nagyjából egyidőben Prinz Gyula, professzor, a bölcsészkar nyilvános rendes tanára ugyanis a következő határozati javaslattal fordult a kari tanácshoz: „*1. A szobrok ügyében követett eljárást a Kar a Rektor önhatalmú rendelkezésének tekinti, s ezért helyesnek nem tartja. 2. A szobrok végleges elhelyezésének ügyében döntés csak valamennyi Kar meghallgatásával történjék. 3. A Kar részletes felvilágosítást kér a szobrok eredetéről és történetéről, különös tekintettel arra, hogy azok költségei milyen tételekből kerültek össze.*”[10] [11] Weszely Ödön dékán felvilágosítása után, miszerint Klebelsberg, Tóth és Korb szobra az orvosi kar ajándéka, Pekárét pedig az egyetem tanári kara fizette, valamint, hogy a Tanács végül jóváhagyta az ideiglenes elhelyezést, Prinz a beadvány 3. pontját visszavonta. A kar ezután titkos szavazáson három támogató és öt ellenző szavazattal elutasította az 1. pontot, a 2. pontot pedig Halasy-Nagy József kiegészítésével fogadták el: e szerint a kar örömmel veszi, hogy az elhelyezés csak ideiglenes, s felkérte az Egyetemi Tanácsot, intézzen kérdést a karokhoz a végleges elhelyezés ügyében.[11] [12]

A bölcsészkar beadványa a szobrok elhelyezése ügyében (1925)

Az Egyetemi Tanács 1925. június 27-i ülésén foglalkozott a Dunántúlban megjelent cikkel és a bölcsészkar beadványával. A cikk állításaival szemben az orvosi kar beadványa leszögezte, hogy Klebelsberg, Tóth és Korb szobrát külön-külön, egyhangú kari határozatok alapján a kar készíttette el, az összeget a kar biztosította részben az e célra gyűjtött összegekből, ehhez semmilyen állami támogatást nem kért vagy kapott. A kar hangsúlyozta, hogy a szobrokat saját tulajdonának tekinti és csak ideiglenes elhelyezésre ajánlotta fel az Egyetemi Tanácsnak.[12] [13] Mihálffy rektor beszámolt arról is, hogy Stráner Vilmos, az evangélikus hittudományi kar dékánja a kar nevében telefonon közölte, hogy a cikkel „*egyáltalán nem ért egyet s rosszallását fejezi ki annak közzététele fölött*”, egyrészt, mert a Tanács már döntött a szobrok elhelyezéséről, „*másrészt pedig azért, mert támpontul szolgálhatott arra, hogy a külvilágnak az egyetem belső öszhangja iránt táplált meggyőződését megingassa*.”[13] [14] Az Egyetemi Tanács végül az elhelyezésről hozott korábbi határozatot hagyta érvényben. Mihálffy ezután javasolta a bölcsészkar beadványának elutasítását, hivatkozva a szervezeti szabályzatra, miszerint a Tanács „*általános egyetemi kormányzati ügyekben a karok véleményének meghallgatása nélkül saját kezdeményezése alapján végérvényesen határozhat*”. A Tanács végül – Thienemann Tivadar bölcsészkari dékán javaslatára – határozatában csak annyit mondott ki, hogy a beadvány ügyében „*külön intézkedést nem tart szükségesnek*”.[14] [15]

Az ügy ezzel azonban nem jutott nyugvópontra. A nyári szünet elmúltával a bölcsészkar a cikkel és a beadvánnyal kapcsolatos tanácsi döntéssel az 1925. szeptember 7-i ülésén foglalkozott, ahol Prinz Gyula elismerte, hogy ő írta a cikket és kérte, hogy adják ki számára a tanácsülés jegyzőkönyvi kivonatát, melyet meg is kapott.[15] [16] Ez alapján Prinz októberben beadványt intézett a karhoz, melyben a cikk keltette botrányra kívánt reagálni. Hangsúlyozta, hogy nem kételkedett abban, hogy a szobrok az orvosi karhoz tartoznak, a cikkben csak óhaját fejezte ki, hogy ezt a tulajdonjogot rögzítsék (tulajdonképpen azért, hogy így a többi kar elhatárolódása egyértelmű legyen).

Prinz Gyula 1925. október 10-i beadványának utolsó oldala

Beadványa második felében az evangélikus hittudománykari dékán telefonhívására tért rá, és a kar jegyzőkönyvi kivonatával bizonyította, hogy Stráner a kar nevében nem „*rosszallását*”, hanem „mindössze” „*sajnálatát*” fejezte ki, így a rektor valótlanságot állított. Prinz ugyanis, kinyomozandó, hogy kitől származik a „rosszallás”, megkérdezte Stránert, hogy pontosan mit is mondott a telefonbeszélgetés során. A hittudománykari dékán azt válaszolta, hogy a jegyzőkönyvi kivonatot olvasta be szóról szóra. Mivel Mihálffy látta a kari jegyzőkönyvet – érvelt Prinz –, hiszen alá is írta, azt „*önhatalmúlag megváltoztatta, azt a megváltoztatott hamis alakban közölte a Tanáccsal, és ezzel a Tanácsot félrevezette*. (…) *A Rector Magnificus akkor, amikor egy előkelő testület hamis rosszalló ítéletét, általa meghamisított rosszallást tartalmazó ítéletét egy másik előkelő testület elé terjesztette, akár tudatos rosszakarattal, akár a köteles gondosság elkerülésével tette ezt, olyan sérelmet követett el velem szemben, mely alkalmas tekintélyem rombolására, reám nézve sértő, de tekintettel arra, hogy ez a hamis állítás tanácsi jegyzőkönyv útján a magas kormány elé is került, nekem erkölcsi és esetleg anyagi kárt is okozott. Természetes az elhatározásom, hogy ezért a súlyos sérelemért minden rendelkezésre álló törvényes módon elégtételt venni törekszem*.” Ezért kérte, hogy ehhez felhasználhassa a tanácsi jegyzőkönyv-másolatot.[16] [17] Mihálffy az Egyetemi Tanács az október 28-i ülésén elismerte, hogy közvetlenül a június 27-i tanácsülés megnyitását megelőzően beszélt Stránerrel telefonon, de „a*mint az köztudomású – a Sopronnal való telefonbeszélgetés az állandó vonalzavar folytán olyannyira érthetetlen*”, Stráner mondandóját „*eleinte egyáltalán nem értette s csak többször ismétlés után tudott valamit kivenni a telefonjelentésből*”, így „a *vonalzavar folytán nyert bejelentés alkalmával rosszul fejezte ki magát akkor, amikor »rosszallást« jelentett be s nem »sajnálatot«*.”[17] [18] Mihálffy jelentése után a jegyzőkönyvet úgy módosították, hogy az evangélikus hittudományi kar tanácsa „*sajnálattal vesz tudomást*” a cikkről, s az ügyet elintézettnek tekintve elutasították Prinznek a kivonat felhasználására vonatkozó kérelmét.

A szobrok ügyét többet nem tárgyalták kari vagy egyetemi tanácsülésen, így az „ideiglenes” elhelyezés tartósnak bizonyult. Az egyetem 1931/32. tanévnyitó ünnepségéről készült képen középen, a beugróban kivehető Klebelsberg Kunó, mellette jobbra Tóth Lajos, illetve Korb Flóris szobra. (A bal oldalon Yrjö Liipola finn szobrászművész Zichy Gyulát ábrázoló szobra látható, mely az 1928/29. tanévben készült el[18] [19].)

[20]

Az ETE 1931/32. évi tanévnyitó ünnepsége az egyetem Rákóczi út 80. sz. alatti aulájában (a kép forrása [21])

Klebelsberg Kunó és Tóth Lajos szobra ma a Pécsi Egyetemtörténeti Gyűjtemény [22]ben található – előbbi az állandó kiállításon is megtekinthető. Pekár Mihály szobra a PTE Pekár Mihály Orvosi és Élettudományi Szakkönyvtárában tekinthető meg.

A poszt elkészítéséhez köszönöm Dezső Krisztina, Gergely Zsuzsanna, Schmelczer-Pohánka Éva és Ruprech Judit segítségét.

Polyák Petra

[1] [23] PTE EL VIII. 101. a. ETE 1924/25. tanévi VI. rendes tanácsülése. 1925. május 28., 1. pont.

[2] [24] PTE EL VIII. 101. b. ETE Rektori Hivatal iktatott iratai 13. d. 2105-1924/25.

[3] [25] Uo.

[4] [26] Uo.

[5] [27] PTE EL VIII. 101. a. ETE 1924/25. tanévi VI. rendes tanácsülése. 1925. május 28., 1. pont.

[6] [28] P. Gy.: A négy szobor. Dunántúl 1925. május 30. 2.

[7] [29] Uo.

[8] [30] Uo.

[9] [31] Uo.

[10] [32] PTE EL VIII. 107. a. ETE Bölcsészet-, Nyelv- és Történettudományi Kara 1924/25. tanévi VIII. rendes tanácsülése. 1925. június 2., 30. pont.

[11] [33] Uo.

[12] [34] PTE EL VIII. 101. a. ETE 1924/25. tanév hetedik rendes tanácsülése, 1925. június 27., 8. pont.

[13] [35] Uo.

[14] [36] PTE EL VIII. 101. a. ETE 1924/25. tanév hetedik rendes tanácsülése, 1925. június 27., 9. pont.

[15] [37] PTE EL VIII. 107. a. ETE Bölcsészet-, Nyelv- és Történettudományi Kara 1925/26. tanévi I. rendes tanácsülése. 1925. szeptember 7., 45. pont

[16] [38] PTE EL VIII. 101. b. 14. d. 415-1925/26. Prinz Gyula beadványa, 1925. október 10.

[17] [39] PTE EL VIII. 101. a. ETE 1925/26. tanév II. rendes tanácsülése, 1925. október 28., 10. pont.

[18] [40] A szoborról, illetve a finn szobrászművészről nemrég Dezső Krisztina írt bővebben. A cikk a PEK Történeti Gyűjtemények Osztályának blogján [21] olvasható.

Forrás webcím:https://leveltar.pte.hu/content/prinz-gyula-es-negy-szobor

Hivatkozások
[1] file:///D:/Dokumentumok/Lev%C3%A9lt%C3%A1r/Napt%C3%A1r/2014/20140602_Prinz%20Gyula%20%C3%A9s%20a%20n%C3%A9gy%20szobor.docx#_ftn1 [2] file:///D:/Dokumentumok/Lev%C3%A9lt%C3%A1r/Napt%C3%A1r/2014/20140602_Prinz%20Gyula%20%C3%A9s%20a%20n%C3%A9gy%20szobor.docx#_ftn2 [3] file:///D:/Dokumentumok/Lev%C3%A9lt%C3%A1r/Napt%C3%A1r/2014/20140602_Prinz%20Gyula%20%C3%A9s%20a%20n%C3%A9gy%20szobor.docx#_ftn3 [4] file:///D:/Dokume

ntumok/Lev%C3%A9lt%C3%A1r/Napt%C3%A1r/2014/20140602_Prinz%20Gyula%20%C3%A9s%20a%20n%C3%A9gy%20szobor.docx#_ftn4 [5] file:///D:/Dokumentumok/Lev%C3%A9lt%C3%A1r/Napt%C3%A1r/2014/20140602_Prinz%20Gyula%20%C3%A9s%20a%20n%C3%A9gy%20szobor.docx#_ftn5 [6] file:///D:/Dokumentumok/Lev%C3%A9lt%C3%A1r/Napt%C3%A1r/2014/20140602_Prinz%20Gyula%20%C3%A9s%20a%20n%C3%A9gy%20szobor.docx#_ftn6 [7] https://leveltar.pte.hu/sites/leveltar.pte.hu/files/files/Blogkepek/Prinz/img_8117.jpg [8] file:///D:/Dokumentumok/Lev%C3%A9lt%C3%A1r/Napt%C3%A1r/2014/20140602_Prinz%20Gyula%20%C3%A9s%20a%20n%C3%A9gy%20szobor.docx#_ftn7 [9] file:///D:/Dokumentumok/Lev%C3%A9lt%C3%A1r/Napt%C3%A1r/2014/20140602_Prinz%20Gyula%20%C3%A9s%20a%20n%C3%A9gy%20szobor.docx#_ftn8 [10] file:///D:/Dokumentumok/Lev%C3%A9lt%C3%A1r/Napt%C3%A1r/2014/20140602_Prinz%20Gyula%20%C3%A9s%20a%20n%C3%A9gy%20szobor.docx#_ftn9 [11] file:///D:/Dokumentumok/Lev%C3%A9lt%C3%A1r/Napt%C3%A1r/2014/20140602_Prinz%20Gyula%20%C3%A9s%20a%20n%C3%A9gy%20szobor.docx#_ftn10 [12] file:///D:/Dokumentumok/Lev%C3%A9lt%C3%A1r/Napt%C3%A1r/2014/20140602_Prinz%20Gyula%20%C3%A9s%20a%20n%C3%A9gy%20szobor.docx#_ftn11 [13] file:///D:/Dokumentumok/Lev%C3%A9lt%C3%A1r/Napt%C3%A1r/2014/20140602_Prinz%20Gyula%20%C3%A9s%20a%20n%C3%A9gy%20szobor.docx#_ftn12 [14] file:///D:/Dokumentumok/Lev%C3%A9lt%C3%A1r/Napt%C3%A1r/2014/20140602_Prinz%20Gyula%20%C3%A9s%20a%20n%C3%A9gy%20szobor.docx#_ftn13 [15] file:///D:/Dokumentumok/Lev%C3%A9lt%C3%A1r/Napt%C3%A1r/2014/20140602_Prinz%20Gyula%20%C3%A9s%20a%20n%C3%A9gy%20szobor.docx#_ftn14 [16] file:///D:/Dokumentumok/Lev%C3%A9lt%C3%A1r/Napt%C3%A1r/2014/20140602_Prinz%20Gyula%20%C3%A9s%20a%20n%C3%A9gy%20szobor.docx#_ftn15 [17] file:///D:/Dokumentumok/Lev%C3%A9lt%C3%A1r/Napt%C3%A1r/2014/20140602_Prinz%20Gyula%20%C3%A9s%20a%20n%C3%A9gy%20szobor.docx#_ftn16 [18] file:///D:/Dokumentumok/Lev%C3%A9lt%C3%A1r/Napt%C3%A1r/2014/20140602_Prinz%20Gyula%20%C3%A9s%20a%20n%C3%A9gy%20szobor.docx#_ftn17 [19] file:///D:/Dokumentumok/Lev%C3%A9lt%C3%A1r/Napt%C3%A1r/2014/20140602_Prinz%20Gyula%20%C3%A9s%20a%20n%C3%A9gy%20szobor.docx#_ftn18 [20] https://leveltar.pte.hu/sites/leveltar.pte.hu/files/files/Blogkepek/Prinz/egyetem_evnyito_1930.jpg [21] http://tgyoblog.wordpress.com/2014/04/28/yrjo-liipola-zichy-gyula-szobra/ [22] http://www.lib.pte.hu/tgyo/tgyo-egyetemtorteneti-gyujtemeny [23] file:///D:/Dokumentumok/Lev%C3%A9lt%C3%A1r/Napt%C3%A1r/2014/20140602_Prinz%20Gyula%20%C3%A9s%20a%20n%C3%A9gy%20szobor.docx#_ftnref1 [24] file:///D:/Dokumentumok/Lev%C3%A9lt%C3%A1r/Napt%C3%A1r/2014/20140602_Prinz%20Gyula%20%C3%A9s%20a%20n%C3%A9gy%20szobor.docx#_ftnref2 [25] file:///D:/Dokumentumok/Lev%C3%A9lt%C3%A1r/Napt%C3%A1r/2014/20140602_Prinz%20Gyula%20%C3%A9s%20a%20n%C3%A9gy%20szobor.docx#_ftnref3 [26] file:///D:/Dokumentumok/Lev%C3%A9lt%C3%A1r/Napt%C3%A1r/2014/20140602_Prinz%20Gyula%20%C3%A9s%20a%20n%C3%A9gy%20szobor.docx#_ftnref4 [27] file:///D:/Dokumentumok/Lev%C3%A9lt%C3%A1r/Napt%C3%A1r/2014/20140602_Prinz%20Gyula%20%C3%A9s%20a%20n%C3%A9gy%20szobor.docx#_ftnref5 [28] file:///D:/Dokumentumok/Lev%C3%A9lt%C3%A1r/Napt%C3%A1r/2014/20140602_Prinz%20Gyula%20%C3%A9s%20a%20n%C3%A9gy%20szobor.docx#_ftnref6 [29] file:///D:/Dokumentumok/Lev%C3%A9lt%C3%A1r/Napt%C3%A1r/2014/20140602_Prinz%20Gyula%20%C3%A9s%20a%20n%C3%A9gy%20szobor.docx#_ftnref7 [30] file:///D:/Dokumentumok/Lev%C3%A9lt%C3%A1r/Napt%C3%A1r/2014/20140602_Prinz%20Gyula%20%C3%A9s%20a%20n%C3%A9gy%20szobor.docx#_ftnref8 [31] file:///D:/Dokumentumok/Lev%C3%A9lt%C3%A1r/Napt%C3%A1r/2014/20140602_Prinz%20Gyula%20%C3%A9s%20a%20n%C3%A9gy%20szobor.docx#_ftnref9 [32] file:///D:/Dokumentumok/Lev%C3%A9lt%C3%A1r/Napt%C3%A1r/2014/20140602_Prinz%20Gyula%20%C3%A9s%20a%20n%C3%A9gy%20szobor.docx#_ftnref10 [33] file:///D:/Dokumentumok/Lev%C3%A9lt%C3%A1r/Napt%C3%A1r/2014/20140602_Prinz%20Gyula%20%C3%A9s%20a%20n%C3%A9gy%20szobor.docx#_ftnref11 [34] file:///D:/Dokumentumok/Lev%C3%A9lt%C3%A1r/Napt%C3%A1r/2014/20140602_Prinz%20Gyula%20%C3%A9s%20a%20n%C3%A9gy%20szobor.docx#_ftnref12 [35] file:///D:/Dokumentumok/Lev%C3%A9lt%C3%A1r/Napt%C3%A1r/2014/20140602_Prinz%20Gyula%20%C3%A9s%20a%20n%C3%A9gy%20szobor.docx#_ftnref13 [36] file:///D:/Dokumentumok/Lev%C3%A9lt%C3%A1r/Napt%C3%A1r/2014/20140602_Prinz%20Gyula%20%C3%A9s%20a%20n%C3%A9gy%20szobor.docx#_ftnref14 [37] file:///D:/Dokumentumok/Lev%C3%A9lt%C3%A1r/Napt%C3%A1r/2014/20140602_Prinz%20Gyula%20%C3%A9s%20a%20n%C3%A9gy%20szobor.docx#_ftnref15 [38] file:///D:/Dokumentumok/Lev%C3%A9lt%C3%A1r/Napt%C3%A1r/2014/20140602_Prinz%20Gyula%20%C3%A9s%20a%20n%C3%A9gy%20szobor.docx#_ftnref16 [39] file:///D:/Dokumentumok/Lev%C3%A9lt%C3%A1r/Napt%C3%A1r/2014/20140602_Prinz%20Gyula%20%C3%A9s%20a%20n%C3%A9gy%20szobor.docx#_ftnref17 [40] file:///D:/Dokumentumok/Lev%C3%A9lt%C3%A1r/Napt%C3%A1r/2014/20140602_Prinz%20Gyula%20%C3%A9s%20a%20n%C3%A9gy%20szobor.docx#_ftnref18